

9. IN 12. MARCA SE BOMO ODLOČILI ZA

ŠE 20 DNI DO VOLITEV

Samo še dobrih 20 dni nas loči od dni, ko bomo v delovnih skupnostih 9. marca in v krajevnih skupnostih 12. marca volili naše delegate v delegatske skupščine.

Katera opravila nas v tem času še čakajo?

Zaključili smo temeljne kandidacijske konference v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, predsedstvo občinske konference SZDL oa je 13. februarja sprejelo sklep o sklicu prve občinske kandidacijske konference, ki bo 20. februarja.

Kdo sestavlja občinsko kandidacijsko konferenco?

Občinska kandidacijska konferenca (OKK) je sestavljena delegatsko iz dveh tretjin delegatov delovnih in krajevnih skupnosti in tretjine delegatov občinskih družbenopolitičnih organizacij. Delegete za OKK so v temeljnih skupnostih izvolili na sejah temeljnih kandidacijskih konferenc, in sicer po ključu kot za delegiranje delegatov za sejo občinske skupščine. Tako so v delovnih skupnostih izvolili 35 delegatov, v KS 27 delegatov, družbenopolitične organizacije pa so imenovale 30 delegatov (SZDL 6, ZK6, ZS 6, ZZB NOV 6, ZSMS 6). Vsi delegati bodo na sejo prišli s poverilnicami. Brez njih delegati ne bodo mogli glasovati in se jih ne bo štel za prisotne. OKK bo sklepna, če bo na seji prisotna večina delegatov.

Katere naloge bo opravila občinska KK?

Občinska kandidacijska konferenca, ki bo 20. februarja ob 16.30 v občinski skupščinski dvorani in jo bo vodilo 7-člansko delovno predsedstvo (delegat iz delovnih skupnosti, delegat iz krajevnih skupnosti in delegat vsake družbenopolitične organizacije), bo:

1. sprejela poslovnik o delu OKK;
2. obravnavala in sprejela poročilo občinske volilne komisije in koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja predsedstva OK SZDL v opravljenih kandidacijskih postopkih v delovnih in krajevnih skupnostih;
3. obravnavala morebitne dodatne predloge temeljnih kandidacijskih konferenc o možnih kandidatih za delegate družbenopolitičnega zbora, zbora skupščine občine, skupščine mesta in skupščine SRS;
4. z glasovanjem določila listo kandidatov za delegate družbenopolitičnega zbora občinske skupščine;

5. obravnavala stališča in predloge temeljnih kandidacijskih konferenc glede predlaganih kandidatov za delegate družbenopolitičnega zbora skupščine mesta in republike, za delegate zveznega zbora in zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ ter o možnih kandidatih za nosilce vodilnih funkcij v skupščini občine, skupščini mesta, skupščini SRS in v skupščinah SIS v občini, mestu in republiki;

6. določila kandidata za predsednika izvršnega sveta občinske skupščine;

7. določila osem delegatov za prvo sejo mestne kandidacijske konference in dva delegata za prvo sejo republiške kandidacijske konference.

Po končani OKK bo delovno predsedstvo pisno obvestilo predsedstvo mestne in republiške konference SZDL o delu in stališčih opravljenih seje. Občinski volilni komisiji pa bo poslalo sprejeto kandidatno listo za delegate družbenopolitičnega zbora občinske skupščine. Ta bo preverila pravilnost postopkov in nato kandidacijsko listo najkasneje do 4. marca objavila.

In še druga opravila do volitev

Če naj kratko povzamemo kandidacijski postopek, vidimo, da smo na temeljnih kandidacijskih konferencah v delovnih in v krajevnih skupnostih obravnavali in tudi dodatno predlagali vse evidentirane za vodilne in vodstvene funkcije ter delegate DPZ v občini, mestu in republiki ter evidentirane možne kandidate za delegate v skupščini SFRJ. Končno besedo pa smo na teh temeljnih KK izrekli pravzaprav samo o kandidatih za delegate delegacij za občinsko skupščino in delegacij za skupščine občinskih samoupravnih interesnih skupnosti. O teh ne bomo nič več razpravljali ali predloga delegacij spreminjali. Prav tako bo občinska kandidacijska konferenca zaključila kandidacijski postopek za listo kandidatov za DPZ občinske skupščine. Na vrsto pridejo volilne komisije in odbori, priprava volilnih mest, spiskov in vse drugo, kar spada v organizacijski del.

Po volitvah bodo sklicane druge kandidacijske konference

Po opravljenih volitvah delegatov za občinsko skupščino (9. in 12. marca) bodo 15. in 16. marca sklicane druge seje temeljnih kandidacijskih konferenc, 20. marca pa tudi druga občinska kandidacijska konferenca. Na teh drugih kandidacijskih konferencah bomo obravnavali in oblikovali stališča o možnih kandidatih za vse nosilce vodilnih in vodstvenih funkcij od občine do delegatov v skupščini SFRJ. S. G.

družbenopolitične skupnosti preneha mandat v delegaciji oziroma v družbenopolitičnem zboru pred pretekom časa, za katerega je izvoljen:

1. če umre;
2. če izgubi volilno pravico;
3. če je s pravnomočno sodbo sodišča obsojen na kazen zapor, daljšo od šestih mesecev ali na hujšo kazen;
4. če je odpoklican;
5. če sprejme njegov odstop temeljna samoupravna organizacija oziroma skupnost, ki ga je izvolila oziroma če sprejme njegov odstop družbenopolitični zbor, katerega član je bil;
6. če nastopi delo oziroma funkcijo, zaradi katere ne bi mogel biti izvoljen za člana dele-

gacije temeljne samoupravne organizacije oziroma družbenopolitičnega zbora.

Članu delegacije preneha mandat v delegaciji tudi v primeru, če mu preneha razmerje s temeljno samoupravno organizacijo oziroma skupnostjo, na podlagi katerega je bil izvoljen za člana njene delegacije oziroma v temeljni samoupravni organizaciji ali skupnosti, v kateri vsi člani izvršujejo dolžnosti in pravice delegacije.

Delegatu preneha mandat v družbenopolitičnem zboru tudi v primeru, če izgubi dolžnosti in pravice člana organa družbenopolitične organizacije, ki opravlja funkcijo delegacije.

Volilni organi

Postopek za izvolitev delegacij, postopek v zvezi z glasovanjem o izvolitvi delegatov v družbenopolitične zbor občinskih skupščin ter postopek za odpoklic volilne komisije in volilni odbori.

Volilnih komisij je več vrst:

- volilna komisija v temeljni samoupravni organizaciji,
- volilna komisija v KS
- občinska volilna komisija,
- republiška volilna komisija.

Volilne komisije se imenujejo za vsake splošne volitve. Njihova mandatna doba traja, dokler traja mandatna doba na splošnih volitvah izvoljenih delegacij.

Volilno komisijo v OZD oziroma delovni skupnosti imenuje delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja, volilno komisijo v KS pa imenuje svet KS oziroma drug ustrezen organ upravljanja, volilno komisijo v KS pa imenuje svet KS oziroma drug ustrezen organ upravljanja.

Občinsko in republiško volilno komisijo imenuje občinska oziroma republiška skupščina.

Volilna komisija v temeljni samoupravni organizaciji oziroma skupnosti:

1. Opravlja neposredno tehnično delo v zvezi s pripravljanim delom volitev članov delegacije;
2. ugotavlja, ali je kandidatna lista za volitve članov delegacije sestavljena v skladu z zakonom;
3. imenuje volilne odbore na voliščih za volitve članov delegacije, opravlja instruktazo odborov, skrbi za pravilnost njihovega dela in ga nadzoruje;
4. ugotavlja izid glasovanja na volišču iz prejšnje točke, ga

popravi v roku.

Ponovne volitve pa opravimo:

- če so volitve razveljavljene zaradi nepravilnosti pri volitvah;
- če pri volitvah ni bilo ustreznega števila glasov toliko delegatov, kot bi jih bilo treba izvoliti;
- če je kandidiralo več kandidatov, kot je bilo treba izvoliti članov delegacije, pa je dvoje ali več kandidatov, ki so dobili med njimi najmanj glasov, dobilo enako število glasov.

Volilne odbore za delo v zvezi z volitvami delegacij za skupščino občine in za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti v temeljni organizaciji oz. skupnosti imenuje volilna komisija v tej organizaciji oziroma skupnosti. Volilni odbor za izvedbo glasovanja o listi za delegate družbenopolitičnega zbora skupščine občine imenuje občinska volilna komisija.

Volilne komisije in volilni odbori so sklepni, samo, če so prisotni vsi člani oziroma namestniki. Volilni odbor se postavi za vsako volišče. Volišče je prostor, kjer se glasuje in mora biti urejen tako, da je zagotovljeno tajno izpolnjevanje glasovnic.

Volilni odbor sestavljajo predsednik in dva člana, vsak pa ima svojega namestnika. Člani volilnih odborov so lahko samo osebe, ki imajo volilno pravico, ne more pa biti član volilnega odbora, kdor kandidira na volitvah ali kdor je član volilne komisije.

Najvažnejše naloge volilnega odbora so:

- priprava volišča,
- skrb za nemoten potek glasovanja,
- skrb za pravilnost in tajnost glasovanja,
- skrb za red in mir in mir na volišču,
- po končanem glasovanju ugotovitev volilnega izida, poročanje o tem in posredovanje vsega volilnega gradiva volilni komisiji, ki ga je imenovala.

V pripravo volišča se šteje priprava volilnih skrinjic in okrasitev le-teh razobešenje razglasov o potrditvi kandidatnih list, o katerih se glasuje, priprava glasovnic in drugega volilnega gradiva.

Volišče mora biti odprto od 7. do 19. ure. Volilni odbor pa lahko v sporazumu s pristojno volilno komisijo določi, da se volišče odpre tudi prej, vendar ne pred 4. uro zjutraj in lahko zapre tudi pozneje, vendar ne po 20. uri.

Ves čas glasovanja morajo biti navzoči vsi člani volilnega odbora oziroma njihovi namestniki. Vsakdo glasuje osebno na volišču, na katerega območju je vpisan v volilni imenik. Kdor ni vpisan v volilni imenik, ne sme glasovati. Če kdo v volilnem imeniku ni vpisan, glasuje na podlagi potrdila pristojnega organa, da je vpisan kot volilni upravičenec v evidenci za območje volišča, na katerem želi glasovati. Člani volilnih odborov morajo vsakemu posamezniku posebej obrazložiti, kako se glasuje.

KDAJ, KJE IN KAKO BOMO VOLILI

VSE O IZVEDBI VOLITEV

Volitve delegacij in glasovanje o izvedbi delegatov

Zakon o volitvah in delegiranju v skupščine (Ur. l. SRS štev. 24-77) govori o splošnih volitvah in o splošnem glasovanju o izvolitvi delegatov v družbenopolitične zbor. Splošne volitve in splošno glasovanje razpiše predsednik SR Slovenije. Razpis letošnjih splošnih volitev in splošnega glasovanja 9. in 12. marca je bil že objavljen v Uradnem listu SRS štev. 1-78.

Kdo bo volil 9. marca in kdo 12. marca ter katere delegacije?

V četrtek, 9. marca bodo volili — delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, ki opravljajo dela skupnega pomena za več organizacij združenega dela; — delovni ljudje — kmetje, ki združujejo svoje delo in delovna sredstva v zadrugah in v drugih oblikah trajnejšega sodelovanja z organizacijami združenega dela; — delovni ljudje — obrtniki in tisti, ki delajo v podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, zaposlenimi pri njih;

— delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirani kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ.

Volili bomo člani delegacije za delegiranje v zbor združenega dela in člani delegacij za delegiranje v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

V nedeljo, 12. marca bodo

volili delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih ter kmetje, ki trajneje ne sodelujejo s samoupravnimi organizacijami. Volili bodo člani delegacije za delegiranje v zbor krajevnih skupnosti člani delegacij za delegiranje v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti in glasovali o listi kandidatov za družbenopolitični zbor občinske skupščine.

Dne, 9. marca bomo torej imeli po dve volilni skrinjici, dne 12. marca pa po tri do štiri volilne skrinjice — štiri tam, kjer bodo volili kmetje svojo delegacijo.

Pri glasovanju upoštevamo naslednja načela:

- delovni ljudje in občani glasujemo osebno. Nihče ne more glasovati po pooblaščenju;
- glasovanje je tajno z glasovnicami;
- svoboda in tajnost glasovanja se ne smeta omejevati;
- nihče ne more biti klican na odgovornost zaradi glasovanja, niti ni mogoče od njega zahtevati, da pove, kako je glasoval.

Zakon govori še o nadomestnih volitvah, ki jih je treba opraviti, če tako presodi delavski svet oziroma drug ustrezeni organ samoupravljanja, v vsakem primeru pa, če preneha članstvo delegatov tretjim članom oziroma tolikim članom, kolikor določa statut temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti. Nadomestne volitve pa moramo opraviti, ko pade število članov delegacije pod minimalno število, določeno z zakonom. Nadomestne volitve posamezne delegacije oziroma posameznih dele-

gatov razpiše delavski svet ali drug ustrezen organ upravljanja v OZD, v KS pa svet KS. Postopek je tako kot pri splošnih volitvah.

Poleg splošnih volitev in splošnega glasovanja ter nadomestnih volitev so možne še ponovne in naknadne volitve.

Naknadne volitve je treba osebno opraviti, če je bila kandidatna lista, sprejeta na temeljni kandidacijski konferenci, nezakonita, napake pa ni bilo moč

popraviti v roku.

Ponovne volitve pa opravimo: — če so volitve razveljavljene zaradi nepravilnosti pri volitvah; — če pri volitvah ni bilo ustreznega števila glasov toliko delegatov, kot bi jih bilo treba izvoliti; — če je kandidiralo več kandidatov, kot je bilo treba izvoliti članov delegacije, pa je dvoje ali več kandidatov, ki so dobili med njimi najmanj glasov, dobilo enako število glasov.



FOTO VETROVEC

Volilna pravica

Ustavno načelo enake pravice zahteva, da ima vsak delovni človek in občan pravico voliti (aktivna volilna pravica) in biti izvoljen (pasivna volilna pravica) v delegacijo samo v eni KS oziroma v eni OZD.

Aktivno in pasivno volilno pravico ima vsak, kdor dopolni 18 let. V OZD oz. delovni skupnosti imajo aktivno in pasivno pravico tudi delavci, ki še niso dopolnili 18 let, vendar ti ne morejo biti delegirani na seje skupščin. Enako velja tudi za učence

srednjih šol, ki opravljajo pretežni del leta praktično delo z združevanjem dela v OZD. Ti učenci volijo delegacijo v OZD in ne na šoli.

V delegaciji TOZD ne morejo biti izvoljeni delovni ljudje — člani TOZD, ki po ustavi in zakonu ne morejo biti člani delavskega sveta oziroma drugega ustreznega organa upravljanja.

Članu delegacije temeljne samoupravne organizacije oz. skupnosti in delegatu v družbenopolitičnem zboru skupščine

razglša ter poroča o izidu volitev in glasovanja;

5. opravlja druge naloge, ki jih določa zakon.

Občinska volilna komisija

1. Opravlja neposredno tehnično delo v zvezi z glasovanjem o izvolitvi delegatov v družbenopolitični zbor občinske skupščine;

2. ugotavlja, ali je lista za delegate družbenopolitičnega zbora v občinski skupščini sestavljena v skladu z zakonom in jo objavi;

3. imenuje odbore na voliščih za glasovanje o izvolitvi delega-